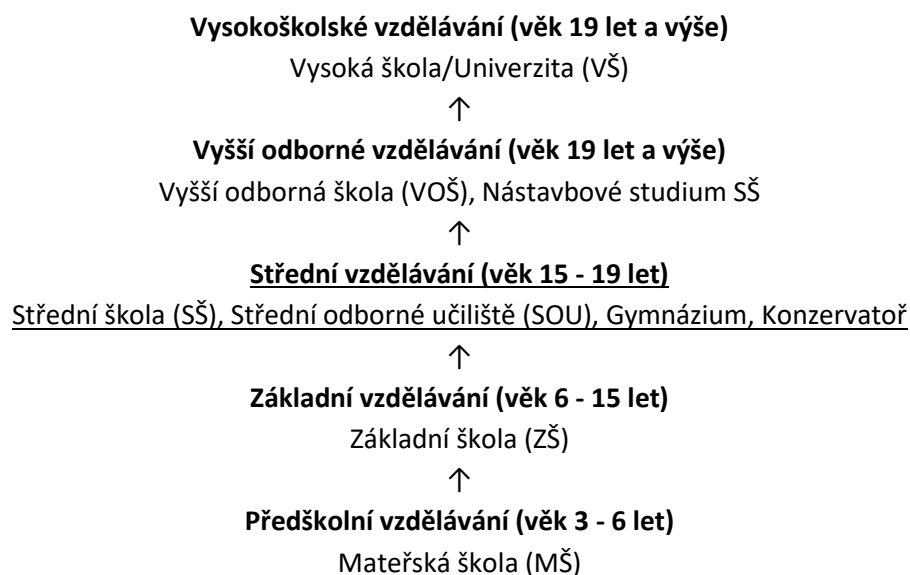

Dopisy a formuláře pro rodiče žáků s OMJ jsou koncipovány tak, aby je mohlo využít co nejvíce škol. Z toho důvodu jsou ve formulářích často na výběr různé možnosti. Je důležité, aby si škola (ředitel/třídní učitel...) materiály prošla a upravila si je dle svých konkrétních potřeb a okolností. Z nabízených možností může škola škrtnat, kroužkovat, nebo části textu z materiálu vymazat. Formuláře pak škola vyplní podle vlastních potřeb. Pozor, pokud budete upravovat text výše uvedeným způsobem, upravte také příslušnou jazykovou verzi pro rodiče.

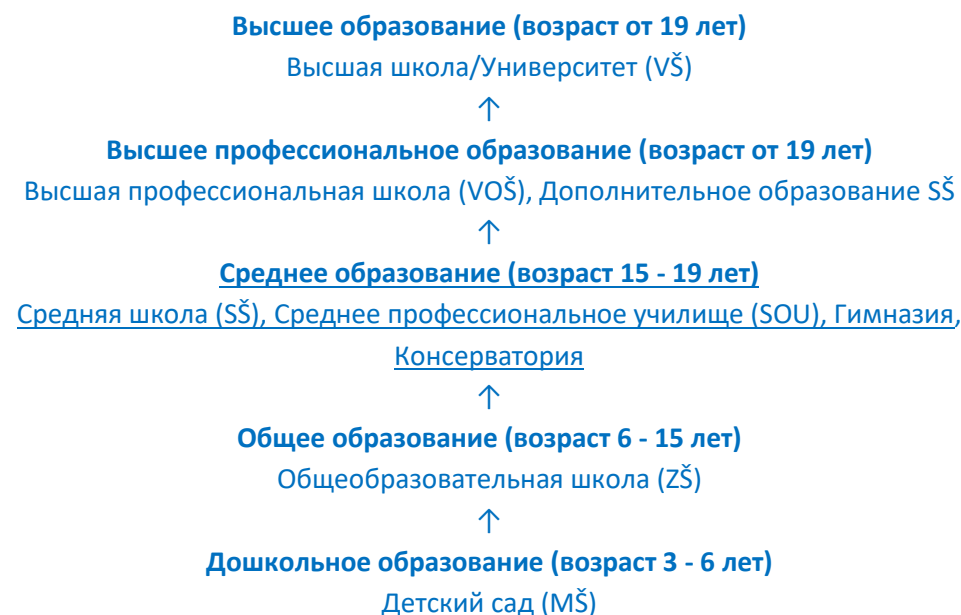
Vzdělávací systém v České republice

Graf znázorňující český systém školství:

Система образования в Чешской Республике

График, иллюстрирующий систему образования в ЧР:

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Střední vzdělávání - střední školy (SŠ) a učiliště (SOU)

Typy středních škol: **gymnázia**, **střední odborné školy (SOŠ)** a **střední odborná učiliště (SOU)**.

Gymnázia a SOŠ

Gymnázia nabízejí všeobecné střední vzdělání. **Střední odborné školy** poskytují výuku, která se zaměřuje na konkrétní profese (obchodní akademie, střední průmyslové školy, střední zdravotnické školy, apod.). Studium na gymnázium a na SOŠ je zakončené **maturitní zkouškou** a trvá 4 roky.

Součástí maturitní zkoušky je zkouška z českého jazyka a literatury (kterou musí absolvovat i žáci s odlišným mateřským jazykem), matematiky nebo cizího jazyka a minimálně dvou dalších předmětů. Žáci, kteří se za posledních 8 let vzdělávali alespoň 4 roky mimo ČR nebo mají doporučení od pedagogicko-psychologické poradny, mohou mít u maturitní zkoušky úlevu ve formě prodloužení doby konání zkoušky a možnosti využití slovníku.

Dokladem o ukončení vzdělání je **maturitní vysvědčení**. Po úspěšném složení maturitní zkoušky mohou absolventi pokračovat ve studiu na vysoké škole.

SOU

Střední odborná učiliště (SOU) připravují absolventy na konkrétní profese (kuchař, kadeřník, prodavač, truhlář, elektrikář, apod.). Obory na SOU jsou zakončené získáním **výučního listu** a jsou tříleté. Žáci středních odborných učilišť skládají závěrečné zkoušky a úspěšní absolventi získávají **výuční list** jako doklad o ukončení vzdělání.

Na tříleté obory může student navázat dvouletým **nástavbovým studiem** zakončeným maturitní zkouškou.

Přehled středních škol, včetně konkrétních oborů, je na <http://www.infoabsolvent.cz/>.

Среднее образование – средние школы (SŠ) и училища (SOU)

Типы средних школ: **гимназии**, **средние профессионально-технические школы (SOŠ)** и **средние профессиональные училища (SOU)**

Гимназии и SOŠ

Гимназии предлагают общее среднее образование. **Средние профессионально-технические школы** предоставляют специализированное обучение конкретным профессиям (торговая академия, средние промышленные школы, школы среднего медицинского образования и т.д.). Обучение в гимназии и SOŠ продолжается 4 года и заканчивается **государственным экзаменом (матурита)**.

Частью матуриты является экзамен по чешскому языку и литературе (который должны сдавать и учащиеся с другим родным языком), математике или иностранному языку и ещё как минимум по двум предметам. Учащиеся, которые в течение последних 8 лет учились хотя бы 4 года за пределами ЧР или у которых есть рекомендация от педагого-психологической консультации, могут сдавать матуриту в облегченной форме в виде увеличения времени, отведённого на экзамен, и возможности пользоваться словарём.

Свидетельством об окончании образования является аттестат зрелости. После успешной сдачи государственного экзамена выпускники могут продолжить обучение в высшем учебном заведении.

SOU

Средние профессиональные училища (SOU) готовят выпускников к конкретной профессии (повар, парикмахер, продавец, столяр, электрик и т.д.). Обучение продолжается три года и заканчивается получением **сертификата**. Учащиеся средних профессиональных училищ сдают итоговый экзамен, а успешные выпускники получают сертификат как подтверждение полученного образования.

Трёхлетний курс обучения студент может дополнить двухгодичным **дополнительным обучением**, которое заканчивается матуритой.

Обзор средних школ, включая конкретные специальности, доступен на <http://www.infoabsolvent.cz/>.

Podpora žáků bez dostatečné znalosti jazyka

Žáci, kteří přichází do SŠ bez dostatečné znalosti jazyka nebo česky neumí vůbec, mají stejně jako na ZŠ nárok na další podporu v podobě výuky češtiny (až 3 hodiny týdně), ale i na podporu v běžné výuce (např. přizpůsobením výuky, aktivit a úkolů, případně asistentem pedagoga). Žák má také v případě nedostatečné znalosti nebo neznalosti jazyka nárok na přizpůsobené hodnocení a úpravu obsahů vzdělávání. Ty by měla škola zpracovat do Individuálního vzdělávacího plánu (IVP), který rodiče žáka/plnoletí žáci potvrzují podpisem. Žáci mají také nárok na úpravu podmínek při skládání maturitní zkoušky či závěrečné zkoušky.

Podmínkou podpory je návštěva školského poradenského zařízení (Pedagogicko-psychologická poradna/PPP), které dá škole doporučení. Více v části <https://www.inkluzivniskola.cz/jak-muze-byt-podporeno-vase-dite-ve-vzdelavani>.

Přijímací řízení

Pro přijetí na střední školu je potřeba absolvovat **přijímací řízení**. Na maturitní obory se skládají **jednotné přijímací zkoušky** z českého jazyka a literatury a z matematiky. Střední školy mohou mít také vlastní **školní přijímací zkoušky**. Může se jednat o talentovou zkoušku či zkoušku zručnosti, zkoušku z cizího jazyka, zkoušku fyzické zdatnosti apod.

Na tříleté učební obory se přijímací zkoušky většinou nekonají (výjimkou jsou obory s talentovou zkouškou). O přijetí většinou rozhoduje průměr všech známek na vysvědčení za 8. a 9. třídu.

Termín odevzdání přihlášek pro **1. kolo přijímacího řízení** je **1. 3.** Zájemce si v 1. kole může podat dvě přihlášky. Přihlášku si vyplňují zájemci o studium sami. Žákům 9. tříd může pomoci škola a následně ředitel školy potvrzuje vyplněný prospěch na přihlášce. Pokud žák ukončil ZŠ v zahraničí, musí doložit prospěch ověřenými kopiemi vysvědčení, které nechá přeložit do českého jazyka.

Поддержка учащихся без достаточных языковых навыков

Дети, которые приходят в среднюю школу без достаточных языковых знаний или вообще невладеющие языком, имеют как и в общеобразовательной школе право на дополнительную поддержку не только в виде занятий по чешскому (до 3 уроков в неделю), но и на поддержку в обычном обучении (напр. адаптация обучения, деятельности и заданий, при необходимости – ассистент педагога). В случае недостаточных языковых навыков или невладения языком учащийся также имеет право на индивидуальную оценку и корректирование содержания обучения. Их школа должна была бы включить в Индивидуальный обучающий план (IVP), который родители учащегося должны одобрить и подписать. Учащиеся также имеют право на корректирование условий сдачи матуриты или итогового экзамена.

Условием поддержки является посещение школьной консультации (Педагого-психологическая консультация/PPP), которая даст школе рекомендации. Подробно в разделе <https://www.inkluzivniskola.cz/jak-muze-byt-podporeno-vase-dite-ve-vzdelavani>.

Процедура приёма

Для зачисления в среднюю школу необходимо пройти **процедуру приёма**. У тех специальностей, обучение которым заканчивается матуритой, сдаётся **единый вступительный экзамен** по чешскому языку, литературе и математике. Средние школы могут проводить собственные **школьные вступительные экзамены**. Речь может идти о проверке умений, экзамене по иностранному языку, экзамене по физической подготовке и т.д..

На трёхлетние учебные факультеты вступительные экзамены в большинстве случаев не проводятся (исключение составляют факультеты с экзаменом на проверку способностей). Зачисление, в основном, определяется средним баллом всех оценок свидетельства за 8 и 9 класс.

Срок подачи заявлений **1 тура вступительных экзаменов – 1.03.** Заявитель в 1 туре может подать два заявления. Заявление заполняется самим заявителем. Учащимся 9 классов может помочь школа, после чего директор школы подтверждает, указанную в заявлении, успеваемость. Если учащийся закончил общеобразовательную школу за границей, он должен приложить заверенную копию свидетельства об успеваемости, переведённую на чешский язык.

Některé střední školy vyžadují potvrzení od lékaře o zdravotní způsobilosti ke studiu (to stojí cca 200 Kč). Výsledky 1. kola přijímacího řízení jsou známy na přelomu dubna a května.

Žáci bez dostatečné znalosti nebo bez znalosti jazyka mají nárok na úpravu podmínek konání přijímací zkoušky. K úpravě podmínek potřebují také doporučení z PPP.

Postup po přijetí na SŠ

Pokud byl uchazeč přijat ke studiu, vyzvedne si ve své základní škole tzv. **zápisový lístek** a vyplněný ho do 10 pracovních dnů od data zveřejnění výsledků přijímacího řízení zanesou na střední školu, kam byl přijat. Žáci, kteří se nehlásí přímo ze základní školy nebo chodili na ZŠ v zahraničí, požádají o zápisový lístek krajský úřad.

Odvolání proti nepřijetí

Pokud uchazeč nebyl přijat v 1. kole, může podat **odvolání**. Odvolání je nutné podat do 3 pracovních dnů ode dne obdržení písemného rozhodnutí o nepřijetí. Pokud uchazeč v 1. kole neuspěl, může si podat přihlášky v **druhých a dalších kolech přijímacího řízení**, které vypisují SŠ, kde zbyla volná místa. Počet přihlášek pak není omezen.

Poplatky a formy studia

Vzdělávání je na veřejných středních školách bezplatné, hradí se pouze učební pomůcky, školní výlety apod. Na soukromých středních školách se platí školné. Studovat lze střední školu i dálkovou formou (např. zájemci, kteří si chtějí doplnit vzdělání při zaměstnání).

Некоторые средние школы требуют заключение врача о медицинской пригодности к обучению (стоит это прикл. 200 крон). Результаты 1 тура приёма бывают известны в конце апреля, начале мая.

Учащиеся, плохо владеющие или совсем не владеющие языком, имеют право на корректирование условий проведения вступительных экзаменов. Для корректирования условий необходимы рекомендации из Педагого-психологической консультации (PPP).

Процедура после зачисления в среднюю школу

Если заявитель зачислен на обучение, он должен получить в своей общеобразовательной школе, так называемую, **регистрационную карточку**, её заполнить и до 10 рабочих дней с момента опубликования результатов приёма передать её в ту среднюю школу, куда был принят. Учащиеся, которые не подают заявление напрямую после общеобразовательной школы или которые получали начальное образование за границей, запрашивают регистрационную карточку у региональных властей.

Апелляция на незачисление

Если заявитель не был принят в 1 туре, он может подать **апелляцию**. Апелляцию необходимо подать в течение 3 рабочих дней с момента получения письменного решения об отказе. Если заявитель не прошёл в 1 туре, он может подать заявления в **другом и последующих турах приёма**, которые объявляют средние школы после того, как у них остались свободные места. Количество подаваемых потом заявлений не ограничено.

Оплата и формы обучения

Обучение в государственных средних школах бесплатное, оплачиваются только учебные пособия, школьные экскурсии и т.д.. В частных средних школах обучение платное. Учиться в средней школе можно и заочно (напр. те, кто хочет учиться без отрыва от работы).

Vyšší odborné vzdělávání (VOŠ)

Vyšší odborné vzdělávání (VOŠ) je určeno studentům, kteří úspěšně ukončili střední školu maturitní zkouškou. VOŠ nabízí možnost dalšího zvyšování kvalifikace. Ve srovnání se studiem na vysoké škole jsou obory zaměřeny především na praktickou profesní orientaci a trvají zpravidla 3 roky.

Postup s podáním přihlášek a odvoláním je obdobný jako u přihlášek na střední školu. Za podání přihlášky se platí správní poplatek ve výši 500 Kč. Studium na vyšších odborných školách je zpoplatněno – na soukromých VOŠ bývá školné vyšší. Informace o výši školného lze zjistit z webových stránek školy.

Studium na VOŠ je zakončeno **absolutoriem**, které se skládá ze zkoušky z odborných předmětů, zkoušky z cizího jazyka a obhajoby absolventské práce. Úspěšnému absolventovi je udělen titul **diplomovaný specialista**, ve zkratce DiS., uváděný za jménem.

Přehled VOŠ je na <http://www.infoabsolvent.cz/>.

Vysokoškolské vzdělávání (VŠ)

Podmínkou pro studium na vysoké škole (VŠ) je úspěšné ukončení SŠ maturitní zkoušku. Za podání přihlášky se platí poplatek ve výši 500 – 650 Kč. Přihlášky se většinou dají vyplnit elektronicky – on-line formuláře spolu s informacemi o přijímacím řízení jsou na webových stránkách VŠ v sekci „informace pro uchazeče/zájemce o studium“.

Na oborech českých veřejných vysokých škol, kde probíhá výuka v češtině, se neplatí školné. Studium na soukromých vysokých školách nebo studium na veřejné vysoké škole v cizím jazyce je zpoplatněné.

Bakalářské studium trvá 3 roky a je zakončeno státní závěrečnou zkouškou a získáním titulu **bakalář**, ve zkratce Bc., psaným před jménem. **Navazující magisterské studium** je dvouleté, a zakončené státní závěrečnou zkouškou.

Absolventi získají titul **magistr**, ve zkratce Mgr., nebo **inženýr**, ve zkratce Ing., který se uvádí před jménem. Překročení standardní délky studia na veřejných vysokých školách je zpoplatněno.

Přehled VŠ je na <http://www.infoabsolvent.cz/>.

Высшее профессиональное образование (VOŠ)

Высшее профессиональное образование (VOŠ) предназначено тем студентам, которые успешно закончили среднюю школу с maturitou. VOŠ предоставляет возможность дальнейшего повышения квалификации. По сравнению с обучением в высшей школе факультеты здесь ориентированы, прежде всего, на практическую профессиональную деятельность. Обучение на них продолжается, как правило, 3 года.

Процедура подачи заявлений и апелляций аналогична подаче заявлений в среднюю школу. За подачу заявления взимается административный сбор в размере 500 чешских крон. Обучение в высших профессиональных училищах платное, в частных VOŠ плата за обучение бывает выше. Информацию о стоимости обучения можно узнать на веб-сайтах учебных заведений.

Обучение в VOŠ заканчивается **выпускным экзаменом**, состоящим из экзамена по специальности, экзамена по иностранному языку и защиты дипломной работы. Успешному выпускнику присваивается звание **дипломированный специалист**, сокр. DiS., стоящий после имени.

Список VOŠ на <http://www.infoabsolvent.cz/>.

Высшее образование (VŠ)

Условием для обучения в высшей школе является успешное окончание средней школы с maturitou. За подачу заявления взимается плата в сумме 500-650 чешских крон. Заявление можно заполнить в электронной форме. Он-лайн формуляры и информация о процедуре приёма имеется на веб-сайтах VŠ в разделе «информация для поступающих».

На факультетах чешских государственных высших школ, преподавание на которых ведётся на чешском языке, нет платы за обучение. Обучение в частных высших школах или обучение в государственной высшей школе на иностранном языке подлежит оплате.

Учёба на бакалавриате продолжается 3 года и заканчивается государственным экзаменом и получением звания бакалавр, сокр. Bc., которое пишется перед именем. **Последующее обучение на магистратуре** продолжается два года и заканчивается государственным итоговым экзаменом. Выпускники получают звание **магистр**, сокр. Mgr. или **инженер**, сокр. Ing., которое пишется перед именем. Превышение стандартной продолжительности обучения в государственных высших школах осуществляется за дополнительную плату. Список VŠ на <http://www.infoabsolvent.cz/>.